[2010] 3 ఎస్.సి.ఆర్. 213

సంగప్ప & ఇతరులు

వర్సెస్

కర్ణాటక రాష్ట్రం

(క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.448/2010)

మార్చి 9, 2010

[బి. సుదర్శన్ రెడ్డి మరియు సురిందర్ సింగ్ నిజ్జర్, న్యాయమూర్తులు]

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973 – సెక్షన్ 378(1) మరియు (3) – IPC సెక్షన్ 34 తో కలిపి చదివబడిన సెక్షన్ 447, 504, 302 క్రింద విచారణ – విచారణ కోర్టు ద్వారా నిర్దోషులుగా ప్రకటన – నిర్దోషిత్వ ఉత్తర్వును త్రోసిపుచ్చు , హైకోర్టు IPC సెక్షన్ 34 తో కలిపి చదివబడిన 304 (విభాగం- II) క్రింద దోషులుగా ప్రకటించి శిక్ష విధింపు - అప్పీల్ పై, నిర్ణయం: నిర్దోషిత్వానికి వ్యతిరేకంగా అప్పీల్ ను హైకోర్టు పరిష్కరించిన విధానం సరైనది కాదు - సాక్ష్యాలను చర్చించకుండా, తిరిగి పరిశీలించకుండా, నిందితులను దోషులుగా నిర్ధారించడానికి కారణాలు చెప్పకుండా హైకోర్టు నిర్దోషులుగా ప్రకటించిన ఉత్తర్వులను IPC సెక్షన్ 34 తో కలిపి చదవబడిన 304 (విభాగం- II) క్రింద మార్చింది – శిక్షాస్మృతి, 1860 - సెక్షన్ 34 తో కలిపి చదవబడిన సెక్షన్ 447, 504, 302.

అప్పీలుదారులు – నిందితులను IPC సెక్షన్ 34 తో కలిపి చదవబడిన సెక్షన్ 447, 504, 302 క్రింద శిక్షార్హమైన నేరారోపణలపై విచారణ చేయడం జరుగుతుంది. విచారణ కోర్టు నిందితులను అన్ని ఆరోపణల నుండి నిర్దోషులుగా ప్రకటించింది. నిర్దోషులుగా విడుదల చేసిన ఉత్తర్వులను త్రోసిపుచ్చుతూ, హైకోర్టు, IPC సెక్షన్ 34 తో కలిపి చదవబడిన సెక్షన్ 304 (విభాగం– II) క్రింద నిందితులను దోషులుగా నిర్ధారించింది. అందువలన, ప్రస్తుత అప్పీళ్ళు దాఖలు చేయబడ్డాయి.

ఈ అప్పీళ్లను అనుమతిస్తూ, ఈ కోర్టు

నిర్ణయం:1. సెక్షన్ 378 (1) మరియు (3) సిఆర్.పి.సి. కింద అప్పీల్ ను హైకోర్టు పరిష్కరించిన విధానం బాగాలేదు. నిర్దోషులుగా ప్రకటించడం వలన వచ్చిన అప్పీలులో,

నిర్దోషులుగా ప్రకటించే ఉత్తర్వులో ఉన్న మొత్తం సాక్ష్యాలను తిరిగి పరిశీలించడానికి, తిరిగి అంచనా వేయడానికి, ఆపై దాని స్వంత నిర్ణయానికి రావడానికి హైకోర్టుకు పూర్తి అధికారం ఉందన్నది నిజం. హైకోర్టు దానిపై ఉంచిన అధికారానికి ఎటువంటి పరిమితి లేదు. సిఆర్.పి.సి. అప్పీలేట్ కోర్టు యొక్క అధికారంలో, రాష్ట్రం దాఖలు చేసిన అప్పీల్ లేదా ఇతర వ్యక్తి దాఖలు చేసిన అప్పీల్ మధ్య ఎటువంటి తేడా చూపించదు, కానీ అప్పీలేట్ కోర్టు కేవలం అంత బలంగా లేని కారణాల వల్ల భిన్నమైన దృక్పథాన్ని తీసుకోవాలని భావించడం వల్ల సమర్థించలేము. సిఆర్. పి. సి. ద్వారా సంక్రమించిన అధికారాన్ని వినియోగించుకోవడంలో మరియు వాస్తవాలపై తన నిర్ధారణకు రావడానికి ముందు, హైకోర్టు ఎల్లప్పుడూ ఇటువంటి విషయాలకు సరైన ప్రాముఖ్యతను మరియు పరిశీలనను ఇవ్వాలి, అవి: (1) సాక్షుల విశ్వసనీయతపై విచారణ న్యాయమూర్తి అభిప్రాయం; (2) నిందితులకు అనుకూలంగా నిర్దోషులుగా భావించడం, విచారణలో వారు నిర్దోషులుగా విడుదల చేయబడ్డారనే వాస్తవం ద్వారా ఈ భావన ఖచ్చితంగా బలహీనపడదు; (3) ఏదైనా సందేహం యొక్క ప్రయోజనాన్ని నిందితుడు పొందే హక్కు. [పేరా 9] [217-F-H; 218-A-B].

2. ప్రస్తుత కేసులో హైకోర్టు, ఈ సంఘటనకు సంబంధించి ఏకైక ప్రత్యక్ష సాక్షిగా పేర్కొనబడిన PW-1 యొక్క సాక్ష్యాలను చర్చించలేదు, తిరిగి సమీక్షించలేదు, కానీ ప్రధానంగా "IR లోని విషయాలు మరియు PW-1 యొక్క సాక్ష్యం పోస్ట్ మార్టం నివేదికలో పేర్కొన్న మృతదేహంపై కనిపించే గాయాల ద్వారా బాగా ధృవీకరించబడ్డాయి" అని గమనించారు. ఇది PW1 యొక్క సాక్ష్యాలను తిరిగి అంచనా వేయడం లేదా తిరిగి సమీక్షించడం అయితే కాదు. మృతుడి శరీరంపై గాయాల స్వభావాన్ని కూడా హైకోర్టు గమనించలేదు. వైద్య ఆధారాల గురించి ఎటువంటి చర్చ లేదు. IPC సెక్షన్ 34 సహాయంతో నిందితులందరినీ ఎలా దోషులుగా నిర్ధారించవచ్చనే దానిపై చర్చ ఎటువంటి జరగలేదు. నిందితులు సెక్షన్ 304 (పార్ట్-II) కింద నేరానికి దోషులుగా తేలరని, IPC సెక్షన్ 34 తో పాటు సెక్షన్ 302 కింద చేసిన నేరానికి కాదని హైకోర్టు ఏ ప్రాతిపదికన నిర్ధారణకు వచ్చిందనే దానిపై రికార్డులో ఏమీ లేదు. [పేరా 10] [218-C-F].

క్రిమినల్ అప్పీలు అధికార పరిధి: క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.448/2010.

క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.556/2004 లో గుల్బర్గాలోని కర్ణాటక హైకోర్టు సర్క్యూట్ ధర్మాసనం తేదీ 10.6.2009 రోజున వెలువరించిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

అప్పీలుదారుల తరపున బిపిఎస్ పాటిల్, అజయ్ కుమార్, ఎం.బి. సుబ్రహ్మణ్య ప్రసాద్, R.D. ఉపాధ్యాయ్.

ప్రతివాది తరఫున సంజయ్ ఆర్. హెగ్డే, ఎ. రోహన్ సింగ్, రమేష్ ఎస్. జాదవ్, విక్రాంత్ యాదవ్.

ఈ కోర్టు యొక్క తీర్పును వెలువరించినవారు

బి.సుదర్శన్ రెడ్డి, న్యాయమూర్తి. 1. అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

2. నిందితులు-అప్పీలుదారులందరిపై భారతీయ శిక్షాస్మృతి (IPC) లోని సెక్షన్ 447, 504, 302 తో పాటు సెక్షన్ 34 కింద అభియోగాలు మోపి శిక్షార్హమైన నేరాలకు విచారణ జరిపారు, కానీ ట్రయల్ కోర్టు అన్ని ఆరోపణల నుండి నిర్దోషులుగా ప్రకటించింది. కర్ణాటక రాష్ట్రం దాఖలు చేసిన అప్పీలుపై, హైకోర్టు అప్పీలుదారులందరిని నిర్దోషులుగా విడుదల చేసిన ఉత్తర్వులను త్రోసిపుచ్చింది మరియు IPC సెక్షన్ 34 తో కలిపి చదవబడిన సెక్షన్ 304 (పార్ట్-II) కింద వారిని దోషిగా నిర్ధారించింది మరియు వారికి రెండు సంవత్సరాల పాటు కఠిన కారాగార శిక్ష విధించబడింది మరియు ప్రతి ఒక్కరికి రూ.30,000/- జరిమానా విధించింది, జరిమానా చెల్లించని యెడల, మూడు సంవత్సరాల సాధారణ జైలు శిక్షను అనుభవించాలని ఆదేశించింది.

కొన్ని సంబంధిత వాస్తవాలు:

3. సెప్టెంబర్ 9, 1998 న సుమారు 6.00 p.m. కి శివలింగయ్యా అను వ్యక్తి తన కుమారుడు శరణయ్యను సంగప్ప (A-1), శరణప్ప (A-2), మలప్ప (A-3) మరియు జగదేవప్ప (A-4) అనే నలుగురు వ్యక్తులు హత్య చేశారని ఆరోపిస్తూ యెడ్రమి పోలీస్ స్టేషన్ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ముందు మొదటి సమాచార నివేదిక (FIR) ను దాఖలు చేశారు. ఒక దురదృష్టకరమైన రోజున శివలింగయ్య, అతని భార్య-బోరమ్మ (PW-1) తమ కుమారుడు శరణయ్య (మరణించిన వ్యక్తి) తో కలిసి వారి భూమి నుండి కలుపు మొక్కలను తొలగించడానికి పొలాల్లోకి చేరారని నివేదికలో ఆరోపించబడింది. ఆ సమయంలో నిందితులందరూ తమ ఎద్దులతో ఫిర్యాదుదారుడి భూమి పక్కన నుండి వెళుతుండగా, అకస్మాత్తుగా ఒక ఎద్దు వారి పొలాలలోకి పోయి పంటలను మేస్తూ ఉంది. ఎద్దు అలా పొలాల్లోకి ప్రవేశించినట్లు గుర్తించిన మరణించిన వ్యక్తి, పంటలకు ఎటువంటి నష్టం జరగకుండా చూడాలని అప్పీలుదారులను కోరాడు. మృతుడు చెప్పిన ఆ మాటలకు ఆగ్రహించిన

నిందితులందరూ మృతుడిని దూషించడం ప్రారంభించారు. ఆ విషయం అక్కడితో ముగిసిపోలేదు. శరణప్ప (A–2) మృతుడిని పట్టుకుని నేలపై పడేసి, అతని నోరు మూయగా, సంగప్ప (A–1) కత్తితో మృతుడిపై దాడి చేయగా, ఇతర ఇద్దరు నిందితులు మల్లప్ప, జగదేవప్ప (A–3, A–4) వరుసగా అతని వీపు, కాళ్ళపై రాళ్లతో కొట్టారని ఆరోపించారు. శివలింగయ్య మరియు అతని భార్య (PW–1) తమ కొడుకును రక్షించడానికి ప్రయత్నించినా, కాని A–2 మరియు A–3 వారిని బలవంతంగా పక్కకు నెట్టివేసారు. నిందితుడి సోదరి, సిద్దన్న అనే వ్యక్తికి మధ్య ఉన్న అక్రమ సంబంధానికి సంబంధించిన కేసులో మృతుడు జోక్యం చేసుకోవడంతో మృతుడిని హత్య చేయాలనే ఉమ్మడి ఉద్దేశ్యంతో నిందితులందరూ పొలాల్లోకి చొరబడ్డారని నివేదికలో ఆరోపణలు ఉన్నాయి.

4. మొదటి సమాచార నివేదిక(FIR)ను అందుకున్న PW–11 నిందితులందరిపై IPC సెక్షన్ 34 తో పాటు సెక్షన్ 447, 504, 302 కింద యడ్రామి పోలీస్ స్టేషన్ లో కేసు నమోదు చేశారు. మరుసటి రోజు అనగా సెప్టెంబరు 10, 1998 న, PW–11 దర్యాప్తు ప్రారంభించి, సాక్షుల వాంగ్మూలాన్ని నమోదు చేయడంతో సహా ఫార్మాలిటీలను పూర్తి చేసి, తదుపరి దర్యాప్తు కోసం సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ (PW–12)కు కేసును అప్పగించడం జరిగింది, ఎందుకంటే వారు కూడా సంఘటన స్థలాన్ని సందర్శించి మరియు ఇద్దరు పంచుల సమక్షంలో పంచనామ (Ex.P4) గీసి మరియు అనేక నేరారోపణలకు సంబంధించిన వస్తువులను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. నిందితులను 1998 సెప్టెంబర్ 25న అరెస్టు చేశారు.

5. గుల్బర్గాలోని గౌరవ 1వ అదనపు సెషన్స్ జడ్జి, రికార్డులో అందుబాటులో ఉన్న ఆధారాల ఆధారంగా, సెక్షన్ 447, 302 మరియు IPC సెక్షన్ 34 కింద శిక్షార్హమైన నేరాల కింద నిందితులందరిపై అభియోగాలు మోపడం జరిగింది. నిందితులు నేరాన్ని అంగీకరించలేదు మరియు విచారణను కోరడం జరిగింది. సెషన్స్ కేసును విచారణ కోసం గుల్బర్గాలోని ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టుకు బదిలీ చేశారు. ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టు 2003 డిసెంబర్ 4 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుల ద్వారా నిందితులను వారిపై రూపొందించిన అన్ని ఆరోపణల నుండి నిర్దోషులుగా ప్రకటించింది మరియు ప్రాసిక్యూషన్ తన కేసును సహేతుకమైన సందేహానికి మించి స్థాపించడంలో ఘోరంగా విఫలమైందని పేర్కొంది.

6. నిర్దోషులుగా ప్రకటించాలన్న ఆదేశానికి వ్యతిరేకంగా కర్ణాటక రాష్ట్రం దాఖలు చేసిన అప్పీలుపై, 2009 జూన్ 10 నాటి వివాదాస్పద ఉత్తర్వు ద్వారా హైకోర్టు నిర్దోషులుగా ప్రకటించిన ఉత్తర్వులను త్రోసిపుచ్చింది, తదనుగుణంగా నిందితులందరికీ సెక్షన్ 304 (పార్ట్–II) కింద

శిక్షార్హమైన నేరానికి శిక్ష విధించింది, తదనుగుణంగా నిందితులందరికీ IPC సెక్షన్ 34తో పాటు సెక్షన్ 304 (పార్ట్-II) కింద శిక్షార్హమైన నేరానికి శిక్ష విధించారు. గమనించదగ్గ విషయం ఏమిటంటే, IPC సెక్షన్ 447 కింద శిక్షార్హమైన నేరానికి సంబంధించి హైకోర్టు ఎటువంటి నిర్ధారణను నమోదు చేయలేదు.

7. మేము అప్పీలుదారులతో పాటు రాష్ట్రం యొక్క న్యాయవాదుల వాదనలను కూడా విన్నాము.

8. ఈ విషయాన్ని విస్తృతంగా పరిశీలించిన తరువాత విచారణ కోర్టు మృతుడి తల్లి అయిన PW-1 (బోరమ్మ) సాక్ష్యంపై ఆధారపడటానికి నిరాకరించింది. విచారణ న్యాయస్థానం PW-1 యొక్క సాక్ష్యాన్ని ఆమె ఆసక్తి కనబరిచిన సాక్షి అనే ఏకైక కారణంతో విస్మరించలేదు. PW-4 ఆసక్తి కనబరిచిన సాక్షి అనే కారణంగా సాక్ష్యాన్ని విచారణ కోర్టు జాగ్రత్తగా పరిశీలించింది. విచారణ న్యాయస్థానం తన తీర్పులోని 13, 14 పేరాల్లో కేటాయించిన కారణాలను చర్చించకుండా, పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా PW-1 ఆధారాలపై ఆధారపడటానికి హైకోర్టు ఎందుకు ఎంచుకుందనే దానిపై ఎటువంటి కారణాన్ని కేటాయించలేదని సాధారణ కారణంతో PW-1 సాక్ష్యాలను వివరంగా చర్చించాలని మేము ప్రతిపాదించలేము. PW-1 యొక్క సాక్ష్యం చాలా సహజమైనది మరియు నమ్మదగినదని హైకోర్టు కేవలం గమనించింది. మరణించిన వ్యక్తి శరీరంపై కనిపించిన గాయాల వివరాలను కూడా హైకోర్టు వివాదాస్పద తీర్పులో తెలుపలేదు. నేరం జరిగిన ప్రదేశంలోనే PW-1 ఉండటం చాలా సందేహాస్పదంగా ఉందని ట్రయల్ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును పక్కన పెట్టడానికి హైకోర్టు ఎటువంటి కారణం చూపలేదు. వివాదాస్పద తీర్పులో రికవరీల గురించి ప్రస్తావించలేదు.

9. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 378 (1) మరియు (3) కింద అప్పీల్ ను హైకోర్టు పరిష్కరించిన విధానం పట్ల మేము మా అభ్యంతరాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాము. నిర్దోషిగా ప్రకటించడం వలన వచ్చిన అప్పీలులో, నిర్దోషిగా ప్రకటించే ఉత్తర్వులో ఉన్న మొత్తం సాక్ష్యాలను తిరిగి సమీక్షించడానికి, తిరిగి అంచనా వేయడానికి, ఆపై దాని స్వంత నిర్ణయానికి రావడానికి హైకోర్టుకు పూర్తి అధికారం ఉందన్నది నిజం. హైకోర్టు దానిపై ఉంచిన అధికారానికి ఎటువంటి పరిమితి లేదు. కోడ్, అప్పీలేట్ కోర్టు యొక్క అధికారంలో, రాష్ట్రం దాఖలు చేసిన అప్పీల్ లేదా ఇతర వ్యక్తి దాఖలు చేసిన అప్పీల్ మధ్య ఎటువంటి తేడా చూపించదు, కానీ అప్పీలేట్ కోర్టు కేవలం అంత

బలంగా లేని కారణాల వల్ల భిన్నమైన దృక్పథాన్ని తీసుకోవాలని భావించడం వల్ల సమర్థించలేము. ఈ కోర్టు పదే పదే తెలిపింది ఏమిటంటే, కోడ్ ద్వారా సంక్రమించిన అధికారాన్ని వినియోగించుకోవడంలో మరియు వాస్తవాలపై తన నిర్ధారణకు రావడానికి ముందు, అది ఎల్లప్పుడూ ఇటువంటి విషయాలకు సరైన ప్రాముఖ్యతను మరియు పరిశీలనను ఇవ్వాలి, అవి: (1) సాక్షుల విశ్వసనీయతపై విచారణ న్యాయమూర్తి అభిప్రాయం; (2) నిందితులకు అనుకూలంగా నిర్దోషులుగా భావించడం, విచారణలో వారు నిర్దోషులుగా విడుదల చేయబడ్డారనే వాస్తవం ద్వారా ఈ భావన ఖచ్చితంగా బలహీనపడదు; (3) ఏదైనా సందేహం యొక్క ప్రయోజనాన్ని నిందితుడు పొందే హక్కు.

10. ప్రస్తుత కేసులో హైకోర్టు, ఈ సంఘటనకు సంబంధించి ఏకైక ప్రత్యక్ష సాక్షిగా పేర్కొనబడిన PW-1 యొక్క సాక్ష్యాలను చర్చించలేదు, తిరిగి సమీక్షించలేదు, కానీ ప్రధానంగా "IR లోని విషయాలు మరియు PW-1 యొక్క సాక్ష్యం పోస్ట్ మార్టం నివేదికలో పేర్కొన్న మృతదేహంపై కనిపించే గాయాల ద్వారా బాగా ధృవీకరించబడ్డాయి" అని గమనించారు. ఇది PW1 యొక్క సాక్ష్యాలను తిరిగి అంచనా వేయడం లేదా తిరిగి సమీక్షించడం అయితే కాదు. మృతుడి శరీరంపై గాయాల స్వభావాన్ని కూడా హైకోర్టు గమనించలేదు. వైద్య ఆధారాల గురించి ఎటువంటి చర్చ లేదు. IPC సెక్షన్ 34 సహాయంతో నిందితులందరినీ ఎలా దోషులుగా నిర్ధారించవచ్చనే దానిపై ఎటువంటి చర్చ జరగలేదు. నిందితులు సెక్షన్ 304 (పార్ట్-II) కింద నేరానికి దోషులుగా తేలారని, IPC సెక్షన్ 34 తో పాటు సెక్షన్ 302 కింద చేసిన నేరానికి కాదని హైకోర్టు ఏ ప్రాతిపదికన నిర్ధారణకు వచ్చిందనే దానిపై రికార్డులో ఏమీ లేదు. ఈ కోర్టు మే 14, 2007 నాటి తీర్పులో (*నరేంద్ర భట్ & మరొకరు వర్సెస్ కర్ణాటక రాష్ట్రం*) అదే హైకోర్టు ఇదే విధమైన తీర్పుతో వ్యవహరించేటప్పుడు ఇలా పేర్కొంది: "అప్పీలేట్ అధికారాన్ని ఉపయోగించే న్యాయస్థానం చట్టపరమైన ప్రశ్నలను మాత్రమే కాకుండా వాస్తవ ప్రశ్నలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని, అలా చేసేటప్పుడు సాక్ష్యాలను విమర్శనాత్మకంగా పరిశీలన చేయాలని ఈ న్యాయస్థానం వరుస తీర్పులలో పేర్కొంది. హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు, ప్రత్యేకించి ఆరోపించిన నేరం తీవ్రమైన స్వభావం కలిగి ఉండి, భారీ శిక్షకు గురయ్యే అవకాశం ఉన్నప్పుడు, కేసు వాస్తవాలపై కోర్టు నిజంగా తన మనస్సును ఉపయోగించిందని చూపించాలి.............హైకోర్టు తీర్పు మూడు చిన్న పేరాల్లో ఉన్నది. ఇది చాలా ఆసక్తికర అంశాలను సమర్ధవంతంగా పరిగణనలోకి తీసుకోలేకపోయింది. రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలను సమీక్షించడానికి హైకోర్టు తీవ్రమైన ప్రయత్నం చేసినట్లు ఏమీ కనిపించడం లేదు." అలా చేసిన పరిశీలనలు ప్రస్తుత

కేసుకు సమానంగా వర్తిస్తాయి మరియు మేము ఎక్కువ చెప్పకుండా ఆ విషయాన్ని అక్కడే వదిలేశాము.

11. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, మేము ఈ వివాదాస్పద తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులను పక్కనపెట్టి, చట్టానికి అనుగుణంగా మరలా తాజా పరిశీలన మరియు పరిష్కారం కోసం ఈ విషయాన్ని హైకోర్టుకు పంపిస్తున్నాము. అయితే, సాక్ష్యాలను తిరిగి సమీక్షించి, దాని స్వంత నిర్ణయాలకు రావడం హైకోర్టు బాధ్యత కాబట్టి, కేసు యొక్క యోగ్యతలపై మేము ఎటువంటి అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయలేదని స్పష్టం చేస్తున్నాము.

12. అప్పీల్ అనుమతించబడింది. మేము ఇప్పటికే అప్పీలుదారులను బెయిల్ పై విడుదల చేశాం. వారు బెయిల్ పై కొనసాగుతారు. ఈ అప్పీలును వీలైనంత త్వరగా పరిష్కరించాలని మేము హైకోర్టును కోరుతున్నాము.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.

అనువాదకుడు: CSR

అనువదించిన ఆంగ్ల పేజీల సంఖ్య: 7